

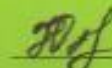
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«РОЖИЩЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ
ІМЕНІ С. З. ГЖИЦЬКОГО»

Випускова циклова комісія
«Технологічних дисциплін»

ПОГОДЖУЮ

Заступник директора

з навчальної роботи

 Ольга НИЧИПОРУК
27 серпня 2025 року



В.о. директора коледжу

В'ячеслав ТАРАСЮК

24 серпня 2025 року

ПРОГРАМА

з освітнього компонента (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу)

«ТЕХНОЛОГІЯ КОРМІВ З ОСНОВАМИ КОРМОВИРОБНИЦТВА»

Розробник Галина МОСІЙЧУК

Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

Спеціальність Н2 Тваринництво

Освітньо-професійна програма Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Статус освітнього компонента обов'язковий

Мова навчання українська

2025 р.

Програма ОК (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу) «Технологія кормів з основами кормовиробництва»

для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр спеціальності Н2 Тваринництво

денної форми навчання

складена на основі ОПП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

« 20 » червня 2024 р. – 15 с.

Розробник (и): Галина МОСІЙЧУК

Програма обговорена на засіданні циклової комісії
технологічних дисциплін

Протокол від 26 серпня 2025 року № 1

Голова циклової комісії Ольга ЧИЖЕВСЬКА

Схвалено Педагогічною радою ВСП «Рожищенський фаховий коледж ЛНУВМБ
імені С. З. Гжицького»

Протокол від 27 серпня 2025 року № 8

1.ОПИС ОК (НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ)

Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність	Н2 Тваринництво
Освітньо-професійна програма	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Характеристика ОК (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу)	
Статус	обов'язковий компонент
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ЄКТС	3
Курсова робота (проект)	-
Форма оцінювання	4-бальна шкала
Форма навчання	денна
Рік підготовки	1
Семестр	2
Аудиторні години	60
Лекції	36
Практичні заняття	12
Лабораторні заняття	12
Семінарські заняття	-
Самостійна робота	30

Примітка: співвідношення кількості годин (у відсотках):

аудиторних занять - 66,7%

самостійна робота - 33,3 %

2. МЕТА ОК, ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Метою вивчення освітнього компонента (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу) є теоретична і практична підготовка майбутніх фахівців з метою набуття ними фахових компетентностей з питань створення кормової бази, забезпечення тварин кормами, особливостей польового кормовиробництва та технологій заготівлі кормів гарантованої якості.

Предметом вивчення освітнього компонента є кормові угіддя, сіножаті і пасовища, кормові культури, зелений конвеєр і концентровані корми, які створюють і забезпечують кормову базу господарства.

Основними завданнями освітнього компонента є опанування знань і компетентностей для вирішення професійних завдань майбутніми фахівцями щодо забезпечення кормової бази господарства, враховуючи біологічні і екологічні особливості кормових рослин; впровадження сучасних технологій заготівлі кормів; раціонального використання природних кормових угідь; використання в роботі науково-технічної та нормативної літератури.

Передумовами вивчення освітнього компонента є опанування таких освітніх компонентів освітньо-професійної програми - вступ до спеціальності, ознайомлювальна практика, анатомія і фізіологія сільськогосподарських тварин, основи генетики і розведення сільськогосподарських тварин, інформатика і комп'ютерна техніка, а також ряд освітніх компонентів загальноосвітньої підготовки – біологія і екологія, математика, хімія та інші.

2.1. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (РН)

РН1. Спілкування державною мовою, у тому числі з професійних питань.

РН2. Застосовувати інформаційні та комунікаційні технології в обсязі, достатньому для здійснення професійної діяльності.

РН4. Використовувати технології кормовиробництва, утримання, годівлі, розведення і відтворення тварин у професійній діяльності.

РН8. Проводити планування і організацію робіт у виробничому підрозділі з дотриманням трудової та технологічної дисципліни.

РН9. Забезпечувати реалізацію заходів щодо захисту здоров'я сільськогосподарських тварин.

РН10. Здійснювати контроль якості сировини та продукції тваринництва.

РН11. Організовувати окремі технологічні процеси виготовлення продукції тваринництва з дотриманням вимог виробничої санітарії.

РН12. Використовувати у професійній діяльності нормативно-правові документи з технології виробництва і переробки продукції тваринництва.

РН13. Використовувати обладнання, засоби автоматизації та механізації під час виробництва і переробки продукції тваринництва.

РН14. Забезпечувати вимоги до режимів і термінів зберігання, умов транспортування, підготовки до реалізації сировини і готової продукції тваринництва.

Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів зоотехнії та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

ЗК8. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні компетентності (СК)

СК2. Здатність забезпечувати підготовку кормів та раціональну годівлю сільськогосподарських тварин.

СК7. Здатність проводити заходи щодо захисту здоров'я та забезпечення благополуччя сільськогосподарських тварин.

СК10. Здатність до використання нормативної та технологічної документації у професійній діяльності.

СК11. Здатність використовувати технологічне обладнання при виробництві і переробці продукції тваринництва.

СК12. Здатність забезпечувати зберігання, транспортування і реалізацію сировини і готової продукції тваринництва.

СК13. Здатність використовувати професійні знання та навички з технології виробництва продукції тваринництва.

У результаті вивчення ОК (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу) здобувач освіти повинен:

знати:

- класифікацію кормових рослин, кормів і показники їх якості;
- біологічні та екологічні особливості кормових рослин;
- інтенсивні технології вирощування кормових культур;
- способи поліпшення природних кормових угідь;
- раціональне використання сіножатей і пасовищ;
- зелений конвеєр;
- технологію виробництва комбікормів;
- технологію заготівлі і зберігання кормів;

вміти:

- проводити інвентаризацію природних кормових угідь;
- розпізнавати окремі кормові культури за різними ознаками;
- складати схему зеленого конвеєру;
- визначати місткість силосних споруд і маси корму в них;
- визначати якість кормів: сіна, силосу, сінажу, зневоднених кормів.

3. ОБСЯГ ТА СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ)

Форма навчання
Підсумкова форма контролю

денна
диференційний залік

№ теми	Назва розділу	Кількість годин							
		Разом	Самостійна робота	Навчальні заняття					
				Всього	Аудиторні				
					Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Вступ. Зернові культури. Комбікорми	6	2	4	4				
2.	Зернові бобові культури	6	2	4	2			2	
3.	Кормові коренеплоди, бульбоплоди, баштанні культури	8	4	4	4				
4.	Капустяні та нові кормові культури	4	2	2	2				
5.	Сіяні кормові трави	10	4	6	4			2	
6.	Класифікація природних кормових угідь та заходи їх поліпшення	6	2	4	4				
7.	Створення та раціональне використання культурних пасовищ	6	2	4	2		2		
8.	Організація зеленого конвеєра	10	4	6	2		4		
9.	Технологія заготівлі сіна та його зберігання	8	2	6	2		2	2	
10.	Технологія силосування кормів	8	2	6	2		2	2	
11.	Технологія заготівлі сінажу	4		4	2			2	
12.	Технологія заготівлі штучно зневоднених кормів	8	2	6	2		2	2	

13.	Виробництво комбікормів	4	2	2	2				
14.	Загальні відомості про підготовку кормів до згодовування	2		2	2				
Разом з ОК		90	30	60	36		12	12	

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
2 семестр			
1.	Вступ. Зернові культури.	4	[7] с. 3-12, 42-114 [1] с. 13-41, 147-286 [3] с. 3-28 [11] с. 164-178 [5] с. 5-14, 33-44 [1] с. 241-258
2.	Зернові бобові культури.	2	[7] с. 148-184 [1] с. 287-334 [3] с. 29-41 [11] с. 178-180 [5] с. 44-64 [1] с. 241-258 [4] с. 97-125, 297-335
3.	Кормові коренеплоди.	2	[7] с. 199-211, 299-306 [1] с. 335-351 [3] с. 41-50 [11] с. 185-188 [1] с. 228-240 [4] с. 537-545
4.	Бульбоплоди та баштанні культури.	2	[7] с. 185-198, 317-325 [1] с. 446-498 [3] с. 51-58 [11] с. 181-184 [1] с. 213-227 [4] с. 545-576
5.	Капустяні (хрестоцвіті) культури.	2	[7] с. 212-235 [1] с. 352-402 [3] с. 59-70 [11] с. 188-190 [4] с. 531-536
6.	Багаторічні та однорічні сіяні кормові трави, злакові.		[7] с. 332-336, 345-348 [1] с. 86-106 [3] с. 86-91, 94-96

			[11] с. 44-161 [4] с. 503-512, 526-528
7.	Багаторічні та однорічні бобові сіяні трави.	2	[7] с. 324-331, 339-343 [1] с. 86-106 [3] с. 82-86, 92-94 [11] с. 44-161 [5] с. 82-94 [4] с. 478-502, 514-525
8.	Класифікація природних кормових угідь.	4	[7] с. 353-364 [1] с. 55-85 [11] с. 44-161 [4] с. 97-125
9.	Створення та раціональне використання культурних пасовищ.	2	[7] с. 366-371 [3] с. 169-232 [4] с. 129-166
10.	Зелений конвеєр.	2	[7] с. 349-353 [5] с. 65-78 [1] с. 149-188 [3] с. 327-328 [2] с. 58-62
11.	Технологія заготівлі сіна та його зберігання.	2	[7] с. 371-375, 375 [12] с. 5-11 [2] с. 73-81 [1] с. 189-212 [3] с. 391-402
12.	Технологія силосування кормів.	2	[7] с. 307-316 [12] с. 12-21 [2] с. 62-68 [1] с. 213-227 [3] с. 402-407
13.	Технологія заготівлі сінажу.	2	[7] с. 375-377 [12] с. 22-27 [2] с. 69-71 [1] с. 213-227 [3] с. 409-413
14.	Технологія заготівлі штучно зневоднених кормів.	2	[12] с. 28-32 [2] с. 77-79 [3] с. 414-415
15.	Виробництво комбікормів.	2	[4] с. 12-169 [12] с. 45-50 [2] с. 86-119 [1] с. 235-342 [3] с. 416-426
16.	Загальні відомості про підготовку кормів до згодовування.	2	[12] с. 50-53 [3] с. 427-437
Разом		36	

4.2. Теми практичних (лабораторних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форми та засоби контролю	Рекомендована література
2 семестр				
1.	Вивчення злакових та бобових зернових культур за зерном, за сходами, стеблами, суцвіттями, плодами.	2		[1] с. 147-334 [3] с. 5-40 [7] с. 42-184
2.	Вивчення морфологічних ознак багаторічних сіяних трав.	2		[7] с. 324-348 [3] с. 82-94 [4] с. 478-512, 514-528 [3] с. 278-306
3.	Розрахунки по раціональному використанню пасовищ. Створення календаря використання пасовищ. Облік продуктивності пасовищ.	2		[7] с. 366-371 [3] с. 9-13
4.	Складання схем зеленого конвеєра. Складання схем зеленого конвеєра зелених кормів у господарстві.	4		[3] с. 216-220
5.	Визначення ботанічного складу сіна і його якості.	2		[3] с. 392-397
6.	Визначення запасів сіна в господарстві.	2		[3] с. 392-397
7.	Визначення якості силосованих кормів.	2		[7] с. 307-316 [3] с. 402-407
8.	Визначення місткості силосованих споруд і маси силосу.	2		[7] с. 307-316 [3] с. 402-407
9.	Оцінювання якості сінажу.	2		[3] с. 409-413
10.	Оцінювання якості штучно зневоднених кормів.			[3] с. 414-415
11.	Складання схем сировинного конвеєра для виробництва трав'яного борошна.	2		[3] с. 414-415
Разом		24		

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
2 семестр			
1.	Просо, гречка, ріпак, сорго, кукурудза, рис.	2	[1] с. 227-287 [5] с. 78-81, 207-240 [1] с. 241-258
2.	Стан і перспективи збільшення виробництва рослинного білка.	2	[3] с. 253-260 [4] с. 23-27 Інтернет-джерела
3.	Підготовка до згодовування коренеплодів.	2	[3] с. 347-350
4.	Технологія вирощування картоплі.	2	[1] с. 467-486

			[5] с. 148-163
5.	Технологія вирощування перго.	2	[3] с. 319 [4] с. 535-536
6.	Розширення посівних площ і підвищення їх продуктивності	2	[7] с. 8-41
7.	Технологія вирощування нових перспективних культур.	2	[1] с. 403-466
8.	Досвід створення культурних пасовищ у зарубіжних країнах.	2	[5] с. 245-250
9.	Стан природних кормових угідь в Україні.	2	[1] с. 35-55 [11] с. 9-44
10.	Заготівля трав'яної різки та особливості згодовування водяних рослин.	2	[7] с. 373-377 [3] с. 505-516, 327-328
11.	Економічна ефективність застосування годівлі тварин зеленими кормами.	2	Інтернет-джерела
12.	Господарські передумови використання сіножатей.	2	[3] с. 391-402
13.	Приготування комбінованого силосу та з добавленням хімічних консервантів.	2	[7] с. 307-316 [3] с. 402-407
14.	Основні вимоги до якості штучно зневоднених кормів.	2	[3] с. 414-415
15.	Брикетування і гранулювання кормів.	2	[3] с. 416-426
Разом		30	

5. ВИДИ ЗАНЯТЬ, МЕТОДИ І ФОРМИ НАВЧАННЯ

Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття (лекції, практичні та лабораторні заняття), самостійна робота, практична підготовка, консультації, індивідуальні завдання, дистанційне навчання.

Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, ігрові, фахово спрямовані та інші.

6. КОНТРОЛЬ І ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Для визначення рівня засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань та вмінь:

- поточний контроль за темами і змістовими модулями;
- семестрове оцінювання (за семестр);
- залік

Поточний контроль проводиться викладачами на аудиторних заняттях усіх видів. Основною метою поточного контролю є перевірка рівня підготовки здобувачів освіти до виконання конкретних завдань; проміжний контроль має на меті оцінити знання, вміння та практичні навички, набуті внаслідок засвоєння теоретичного і практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини освітнього компонента (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу). Основним завданням як поточного, так і проміжного контролю є забезпечення зв'язку між викладачами та здобувачами освіти в процесі навчання, управління навчальною мотивацією.

Поточний контроль може проводитись в усній формі під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Результати поточного контролю (поточна успішність) з освітнього компонента (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу) є базовою інформацією під час проведення заліку.

Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи здобувача освіти протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять;
- виконання завдань на практичних заняттях;
- виконання завдань поточного контролю;
- виконання завдань самостійної роботи здобувачем освіти.

Поточний контроль рівня знань може проводитись як:

- 1) усне опитування за контрольними запитаннями;
- 2) виконання практичних вправ і завдань;
- 3) письмовий контроль (контрольна робота за варіантами або тестування).

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному етапі здобуття освітньо-професійного ступеня та/або на завершальних етапах.

Підсумковий контроль може проводитись:

- в письмовій та/або усній формах
- з використанням комп'ютерних технологій.

Формою підсумкового контролю є семестровий контроль рівня знань, умінь, навичок здобувачів освіти. Семестровий контроль проводиться у формах семестрової оцінки, диференційованого заліку або заліку з конкретного освітнього компонента щодо обсягу навчального матеріалу, визначеного програмою ОК (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу). Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю (заліку) з ОК (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу), якщо він (здобувач) виконав усі види робіт, передбачені програмою. Семестровий залік полягає в оцінюванні засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу на підставі виконання ним (здобувачем) усіх видів робіт і не передбачає обов'язкової присутності здобувача освіти.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

<i>Оцінка</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
«Відмінно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

«Добре»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень з освітнього компонента, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершено висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях - неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладення матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
«Задовільно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.
«Незадовільно»	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Базалій В. В., Зінченко О. І., Лавриненко Ю. О. та інші. Рослинництво : підручник. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2024. 520 с.
2. Баланчук І. М. Кормові ресурси в тваринництві : конспект лекцій. Київ : НУБіПУ, 2015. 342 с.
3. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Основи рослинництва і тваринництва : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 304 с.
4. Бомко В. С., Сиваченко Є. В., Сметаніна О. В. Корми і кормові добавки та ефективність їх використання в годівлі тварин: навчальний посібник. Біла Церква : БНАУ, 2023. 278 с.
5. Вожегова Р. А. Розвиток інтенсивних систем землеробства на зрошуваних землях України : науково-технологічне забезпечення : методичні рекомендації. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2024. 254 с.
6. Дяченко Л. С. Основи технології комбікормового виробництва : навчальний посібник. Біла Церква : БНАУ, 2015. 306 с.

7. Жатов О. Г. Рослинництво з основами кормовиробництва: навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2024. 384 с.

8. Ібатуллін І. І., Жуковський О. М. Довідник з повноцінної годівлі сільськогосподарських тварин : довідник. Київ: НААНУ, ІТНААН, Мінагрополітики України, 2016. 300 с.

9. Кравченко О. О. Зберігання та контроль якості кормів: методичні рекомендації. Миколаїв : МНАУ, 2017. 96 с.

10. Лавринюк О. О., Бурлака В. А. Зоотехнічний аналіз кормів. Органолептичний аналіз та вимоги Держстандартів до кормів у тваринництві : навчальний практикум/книга перша. Житомир : ЖНАЕУ, 2016. 93 с.

11. Осадчий О. С. Основи сільського господарства : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 294 с.

12. Циганський В. І. Технологія заготівлі, зберігання та переробки кормів : методичні вказівки. Вінниця : ВНАУ, 2019. 57 с.

Додаткова:

1. Антипова Л. К. Кормовиробництво : конспект лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2014. 115 с.

2. Бомко В. С., Бабенко С. П., Москалюк О. Ю. Годівля сільськогосподарських тварин : підручник. Київ : Аграрна освіта, 2010. 278 с.

3. Зінченко О. І. Кормовиробництво : підручник. Київ : Вища школа, 2005. 449 с.

4. Зінченко О. І. Рослинництво : підручник. Київ : Аграрна освіта, 2001. 591 с.

5. Ібатуллін І. І., Панасенко Ю. О., Кононенко В. К. та інші. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин : практикум. Київ : Вища освіта, 2003. 432 с.

6. Кравчук В. І., Мельник Ю. Ф. та інші. Машина для заготівлі та приготування кормів : посібник. Дослідницьке : УкрНДППВТ ім. Л. Погорілого, 2009. 136 с.

Інформаційні ресурси:

1. Бобик С. Зберігання кормів для ВРХ. Огляд технологій та економічні аспекти: стаття. Інтернет джерела: АГ-БАГ-Україна, 2018. URL: https://ag-bag.ua/advice/hranenie-kormov-dlja-krs_-obzor-tehnologij-i-ekonomicheskie-aspekty

2. Державний реєстр сортів рослин придатних для поширення в Україні. Київ, 2023р. URL: <https://minagro.gov.ua/file-storage/reyestr-sortiv-roslin>

3. ДСТУ 3768:2019 «Пшениця. Технічні умови» журнал та мультимедійна платформа успішного аграрія. Інтернет джерела: Агробізнес сьогодні, 2021. URL: <https://agro-business.com.ua/agro/u-pravovomu-poli/item/14788-novyj-dstu-pshenytsia-tekhichni-umovy-na-shcho-varto-zvernuty-uvahu.html>

4. ДСТУ 4508:2005 Комбікорми-концентрати для свиней. Технічні умови. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=54157
5. ДСТУ 4674:2006 Сіно. Технічні умови. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=75326
6. ДСТУ 4684:2006 Сінаж. Технічні умови. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=53575
7. ДСТУ 4782:2007 Силос із зелених рослин. Технічні умови. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=53812
8. ДСТУ 7660:2014 Угіддя сільськогосподарські радіоактивно забруднені. Вимоги до пасовищ. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=78268
9. ДСТУ 8123:2015 Корми для тварин, сировина для виготовлення повнораціонних сумішей, виділення тварин. Визначання вмісту кальцію, магнію, заліза, марганцю, цинку, міді, кобальту методом атомно-абсорбційної спектроскопії. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=81225
10. ДСТУ 8528:2015 Корми зелені. Технічні умови. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=92257
11. ДСТУ 8530:2015 Комбікорми для великої рогатої худоби. Технічні умови. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=73782
12. ДСТУ ISO 14181:2003 Корми для тварин. Визначання залишків хлороорганічних пестицидів. Метод газової хроматографії (ISO 14181:2000, IDT). URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=89745
13. ДСТУ ISO 5984:2004 Корми для тварин. Визначання вмісту сирової золи (ISO 5984:2002, IDT) URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=89455
14. ДСТУ ISO 6492:2003 Корми для тварин. Визначання вмісту жиру (ISO 6492:1999, IDT). З поправкою. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=86444
15. ДСТУ ISO 6865:2004 Корми для тварин. Визначення вмісту сирової клітковини методом проміжного фільтрування. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=91087
16. Костенко В. Річні норми заготівлі кормів: журнал та мультимедійна платформа успішного аграрія. Інтернет джерела: сучасне тваринництво, 2015. URL: <https://agro-business.com.ua/agro/suchasne-tvarynnnytstvo/item/8095-richni-normy-zahotivli-kormiv.html>
17. Подлесний М., Гайденко О., Чипляка С. Найкращі культури для кормовиробництва: журнал та мультимедійна платформа успішного аграрія. Інтернет джерела: Агробізнес сьогодні, 2021. URL: <https://agro-business.com.ua/agro/ahronomiia-sohodni/item/20614-naikrashchi-kultury-dlia-kormovyrobnytstva.html>